

Vittraskolorna AB

Org.nr. 556458-6716

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Vittra Väsby
belägen i Upplands Väsby kommun

Tillsyn i Vittra Väsby

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Vittraskolorna AB (556458-6716) under hösten 2016. Vittra Väsby besöktes av Skolinspektionen mellan den 30 augusti 2016 och den 1 september 2016.

Måluppfyllelse och resultat

Årskurs 9

Enligt Skolverkets nationella statistik (SIRIS) för läsåret 2014/15 var det genomsnittliga meritvärdet 220,8 poäng (17 ämnen), vilket ligger under snittet i riket (224,7). Andelen elever som våren 2015 uppnådde kunskapskraven i alla ämnen var cirka 79 procent, jämfört med 77 procent i riket.

Den genomsnittliga betygspoängen för slutbetygen i årskurs 9 våren 2015 var högst i ämnena engelska 16,4 poäng (jämfört med rikets 14,5), modersmål 16,0 poäng (jämfört med rikets 16,5) och musik 16,1 poäng (jämfört med rikets 14,4). Lägst var betygspoängen i ämnena moderna språk 11,2 poäng (jämfört med rikets 14,1), svenska som andraspråk 10,8 poäng (jämfört med rikets 8,2) och teknik 11,4 poäng (jämfört med rikets 13,6).

Flickornas genomsnittliga betygspoäng var högre än pojkarnas i flertalet ämnen utom i idrott och hälsa. Andelen elever som våren 2015 var behöriga till ett yrkesprogram eller högskoleförberedande program på gymnasieskolan uppgick till nästintill 100 procent. Motsvarande uppgifter för riket uppgick till knappt 86 procent för yrkesprogram och drygt 85 procent för högskoleförberedande program.

Av skolans egen kvalitetsredovisning för läsåret 2015/16 framgår att 89 procent av alla elever uppnådde kunskapskraven i alla ämnen. Lägst måluppfyllelse var det i ämnet svenska som andraspråk där 91 procent av eleverna nådde kunskapskraven. Det genomsnittliga meritvärdet uppgick till 247 poäng (17 ämnen).

Årskurs 6

Skolverkets nationella statistik för läsåret 2014/15 visar att andelen elever i årskurs 6 som uppnådde lägst betyget E i alla ämnen varierar mellan knappt 84 procent och 100 procent.

Den genomsnittliga betygspoängen våren 2015 var högst i ämnena engelska 14,6 poäng (jämfört med rikets 14,2), hem- och konsumentkunskap 14,3 poäng (jämfört med rikets 13,6) och modersmål 15,2 poäng (jämfört med rikets 14,5). Som lägst var den genomsnittliga betygspoängen i ämnena matematik 10,9 poäng (jämfört med rikets 12,8), kemi 9,9 poäng (jämfört med rikets 12,9) och svenska som andraspråk 9,4 poäng (jämfört med rikets 8,3). Flickors genomsnittliga betygspoäng var, i de ämnen som redovisas, högre än pojkars i alla ämnen förutom idrott och hälsa.

Av skolans egen kvalitetsredovisning för läsåret 2015/16 framgår att 69 procent av alla elever nådde kunskapskraven i alla ämnen. Lägst måluppfyllelse var det i ämnet svenska som andraspråk där 72 procent av eleverna nådde kunskapskraven.

Årskurs 3

Enligt Skolverkets nationella statistik för läsåret 2014/15 avseende de nationella proven varierade andelen som nådde kravnivån på delproven i matematik mellan cirka 59 och 95 procent. Andelen som nådde kravnivån på delproven i svenska varierade mellan cirka 84 och 100 procent. Andelen som nådde kravnivån på delproven i svenska som andraspråk varierade mellan cirka 90 och 100 procent. I samtliga delprov i svenska som andraspråk var andelen elever som nådde kravnivån högre än motsvarande andel i riket.

Av skolans egen kvalitetsredovisning för läsåret 2015/16 framgår att 56 procent av eleverna nådde kunskapskraven i alla ämnen. Lägst måluppfyllelse var det i ämnet svenska som andraspråk där 66 procent av eleverna nådde kunskapskraven. Andelen elever som nådde alla mål i de nationella ämnesproven i svenska uppgick till 32 procent och i matematik till 23 procent.

Trygghet och studiero

I skolans egen kvalitetsredovisning för läsåret 2015/16 redovisas resultatet på den kvalitetsundersökning som genomförts och som mätte bland annat elevernas upplevelse av studiemiljön. Frågorna handlade bland annat om respekt, trygghet, arbetsro samt inflytande. Hälften av de deltagande eleverna i årskurs 4-9 uppgav att de inte tyckte att eleverna på skolan behandlar varandra med respekt och 20 procent av de deltagande eleverna uppgav att de inte tycker att de har arbetsro.

Resultatet för området studiemiljö redovisas som ett index som beräknas som ett medelvärde av samtliga svar inom avsnittet studiemiljö. Indexet sträcker sig mellan 0-100.

Beslut

2016-11-08

4 (18)

Dnr 44 - 2015:9570

Indexet för läsåret 2015/16 avseende studiemiljö uppgick till 52, jämfört med 55 från året innan. År 2014 uppgick indexet till 54. Resultatet för övriga grundskolor inom Vittraskolorna AB låg drygt 10 punkter högre mätt över samma period.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Föreläggande	2017-03-15
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Föreläggande	2017-03-15
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2017-03-15
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionen har i tillsynen av Vittra Väsby identifierat områden som behöver utvecklas.

Skolinspektionen bedömer att undervisningen i alla årskurser varken är tillräckligt anpassad utifrån varje elevs behov och förutsättningar eller att alla elever ges ledning och stimulans så att de ges förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt.

Tillsynen har vidare visat att det i vissa klasser på skolan brister i studiero. Även i detta avseende varierar det mellan ämnen och årskurser i vilken utsträckning eleverna har studiero.

Skolinspektionen bedömer slutligen att skolan trots vidtagna åtgärder fortsättningsvis behöver utveckla sitt förebyggande värdegrundsarbete. Tillsynen visar att det på skolan förekommer ett hårt språk mellan eleverna, av eleverna

Beslut

2016-11-08

6 (18)

Dnr 44 - 2015:9570

kallat för "skojbråk", men även maktlekar som innebär att eleverna slår varandra.

Givet skolans resultat som redovisat ovan som ger utrymme för förbättring och vad som framkommit i tillsynen finner Skolinspektionen att det är av yttersta vikt att huvudmannen analyserar om elevernas kunskapsresultat kan ha ett samband med de brister som Skolinspektionen identifierat.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Vittraskolorna AB att senast den 15 mars 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Vittraskolorna AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- I undervisningen tas hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. (1 kap. 4 § och 3 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2. Kunskaper)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektorn ska se till att lärarna anpassar undervisningen efter elevernas olika behov, förutsättningar och erfarenheter så att eleverna utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer, att undervisningen i alla årskurser inte är tillräckligt anpassad utifrån varje elevs behov och förutsättningar eller att alla elever ges ledning och stimulans så att de ges förutsättningar att utvecklas så

långt som möjligt. Det varierar mellan ämnen, lärare och klasser i vilken utsträckning undervisningen är anpassad samt hur eleverna stimuleras för att nå längre i sin kunskapsutveckling. Denna variation bekräftas i intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsan, eleverna samt genom Skolinspektionens lektionsobservationer. Huvudmannen har efter Skolinspektionens besök på skolan inkommit med en redovisning av exempel på åtgärder som vidtas för att anpassa undervisningen. Denna redovisning ändrar dock inte Skolinspektionens bedömning.

Enligt skollagen ska i utbildningen hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Alla barn och elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Av läroplanen framgår att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Undervisningen ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper.

Eleverna i de högre årskurserna beskriver att de upplever undervisningen i vissa ämnen som enformig då alla elever får arbeta med samma uppgifter. Eleverna berättar vidare att det i vissa ämnen inte finns mer utmanande uppgifter att få efter att de är klara med de uppgifter läraren gett dem att arbeta med. Det leder, enligt eleverna, till att de som är klara med sin uppgift börjar prata och störa andra elever. Eleverna i en årskurs berättar att de inte alltid förstår vad de ska göra på lektionerna och att vissa av lärarna inte alltid hinner förklara uppgiften för dem. Samma elever berättar även att de upplever att de ibland inte får hjälp på lektionerna när de räcker upp handen eftersom läraren fokuserar på att få lugnt i klassen.

I intervju med lärarna framkommer att skolan har genomfört en omorganisation som inneburit större klasser men också möjlighet till ett tvåläraarsystem och bland annat specialpedagogiskt stöd kopplat till klasserna som stöd åt eleverna. Lärarna uppger dock att arbetet med tvåläraarsystemet och det specialpedagogiska stödet ännu inte har kommit igång i alla klasser och ämnen, och därmed de klasser som är stora heller inte delas som det är tänkt. Även om några lärare upplever att de hinner hjälpa alla elever, finns det också lärare som anser att det är svårt att hinna hjälpa alla elever, då klasserna är stora och flera elever behöver stöttning. Lärarna uppger att i vissa klasser hamnar fokus mycket på de elever som stör studieron, vilket kan innebära att elever som behöver stöttning att komma längre i sin kunskapsutveckling inte får den hjälpen de skulle behöva.

I intervju med både elevhälsan och rektorn uppges att det skiljer sig mellan stadier, årskurser och lärare i vilken utsträckning undervisningen anpassas efter elevernas behov och förutsättningar, med exempelvis mikropauser. Enligt rektorn är inte heller undervisningen tillräckligt varierad i de äldre årskurserna.

Vid Skolinspektionens genomförda lektionsobservationer bekräftas bilden av att undervisningen alla gånger inte är tillräckligt anpassad efter elevernas behov. Under några lektioner ges eleverna samma uppgifter oaktat deras kunskapsnivå och det finns elever som trots flera genomgångar av lärare inte förstår uppgiften. Skolinspektionens lektionsobservationer visar även elever som ger upp när läraren inte är framme och stöttar och även lärare som inte hinner med att stötta alla elever, då fokus på lektionerna hamnar på att få lugnt i gruppen.

Huvudmannen för skolan har i en skrivelse till Skolinspektionen efter besöket, bland annat redogjort för att lärarna i de högre årskurserna sedan terminsstart ges bland annat individuella samtal. Dessa samtal förs för att synliggöra kunskapsmål och kunskapskrav i ämnen och säkerställa att skolans gemensamma mall för lektionsstruktur och pedagogisk planering följs. Likaså har lärarna från terminsstarten getts handledningssamtal och handlingsplan utifrån pedagogik och förhållningssätt.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten i Vittra Väsby inte uppfyller de krav som gäller för verksamheten, föreläggs Vittraskolorna AB att vidta åtgärder för att avhjälpa bristen

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Vittraskolorna AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektorn ska tillsammans med personalen, identifiera i vilka klasser, ämnen, utrymmen samt i vilka situationer på skolan studieron brister.
- Rektorn ska vidare, tillsammans med personalen, analysera vad dessa brister beror på och besluta om vilka åtgärder som måste vidtas i verksamheten för att komma tillrätta med bristerna avseende studieron.
- Rektorn ska även, tillsammans med personalen, utvärdera de vidtagna åtgärderna.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att tillförsäkra alla elever en miljö som präglas av studiero. Utredningen visar att det varierar mellan ämnen och årskurser i vilken utsträckning det råder studiero för eleverna. I flera klasser störs undervisningen av att elever pratar rakt ut, kastar saker eller som de säger själva "skojbråkar". Såväl elever, lärare, elevhälsan som rektorn beskriver att det är bristande studiero i vissa årskurser, vilket bekräftas även av Skolinspektionens lektionsobservationer. Huvudmannen har efter Skolinspektionens besök på skolan inkommit med en redovisning av exempel på åtgärder som vidtas för att tillförsäkra alla elever en miljö som präglas av studiero. Denna redovisning ändrar dock inte Skolinspektionens bedömning.

I skollagen anges att utbildningen ska utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

I intervju med eleverna i de äldre årskurserna berättar eleverna att de upplever att studieron på skolan är dålig. De berättar att lektionerna störs både av elever i klassrummen och av elever utanför klassrummet. Enligt eleverna har eleverna i vissa årskurser svårt att uppfatta lärarens genomgångar då några elever stör. Eleverna uppger även att de har svårt att arbeta med de uppgifter de fått tilldelade för att elever pratar, kastar pennor, suddgummi och i något fall även böcker. På grund av de många störande momenten i undervisningen uppger flera av de intervjuade eleverna att de inte tycker att de lär sig något.

Eleverna beskriver även lokalernas utformning med glasväggar och glasdörrar ut mot korridoren som en faktor till varför de blir distraherade och börjar

fokusera på annat än undervisningen. I vissa intervjuade årskurser beskriver eleverna även att de långa lektionsspans leder till att de tappar koncentrationen och börjar prata. En annan faktor som bidrar till att eleverna börjar prata och störa är, enligt några elever som intervjuades, när eleverna inte förstår uppgifterna eller inte får hjälp av läraren att komma vidare i sitt arbete.

De intervjuade lärarna uppger att en av skolans främsta utmaningar är att få studiero i de äldre årskurserna. Alla intervjuade lärargrupper uppger att elevernas lärandemiljö varierar beroende på årskurs och att det i vissa årskurser läggs ned mycket lektionstid på att få ordning på gruppen. Lärarna beskriver att det i vissa grupper är svårt att upprätthålla studiero då det är flera elever som är i behov av lärarens stöd och när dessa elever inte ges uppmärksamhet stör de istället undervisningen. Enligt lärarna brukar studieron vara som sämst under långa pass i samband med övergångar mellan uppgifter eller i slutet av lektionerna då eleverna tappar koncentrationen. Även elevhälsans representanter bekräftar att studieron är undermålig i vissa årskurser, och uppger att lektionsspansens längd och lokalernas utformning med glasväggar mot korridoren är bidragande orsaker till den bristande studieron. Enligt lärarna har klasserna blivit större i antalet elever, men det tvåläraresystem som skulle följa med omorganisationen har inte implementerats än, och det har inte heller det arbetssätt som var tänkt att användas för att ge eleverna stöd i och utanför klassrummet.

Rektorn bekräftar i intervju att skolan har problem med studieron i vissa klasser och att skolan behöver vidta åtgärder. Enligt rektorn bedrivs inte undervisningen som det är tänkt i de äldre årskurserna, bland annat saknas tillräcklig variation och möjlighet för eleverna att återhämta sig under lektionsspanset. Vidare uppger rektorn att klassrummen med glasväggar och glasdörrar, men även de öppna ytorna utanför klassrummen, är bekymmersamma. Skolan har därför vidtagit åtgärder genom att sätta upp insynsskydd på fönster och dörrar i vissa klassrum och tanken är att det ska sättas upp även i klassrummen för de äldre årskurserna. Enligt rektorn diskuteras hur utrymmet utanför klassrummen för de äldre årskurserna ska hanteras. Rektorn medger även tvåläraresystemet och den organisatoriska lösningen som skolan tänkt använda för att eleverna ska få stöd inte kommit igång för de äldre eleverna, och att elevernas olika behov håller på att kartläggas.

Skolinspektionens lektionsobservationer bekräftar bilden som både elever, lärare, rektor och elevhälsan ger. Under flera lektioner förekom att elever störde undervisningen genom att kasta pennor och sudd på varandra, prata högt till varandra över klassrummet, använda svordomar samt nedsättande ord till och om varandra, och även slåss med varandra. I flera klasser fanns det

elever som också blev störda av händelser utanför klassrummet. Under Skolinspektionens lektionsobservationer observerades lärare som rörde sig i klassrummet för att stötta eleverna i deras arbete. Men även att det på flera lektioner fanns elever som tappade fokus på uppgiften. När lärarens uppmärksamhet riktades mot andra elever störde eleverna istället undervisningen.

Huvudmannen har i en skrivelse efter besöket bland annat uppgett att glasväggen i klassrummen för de äldre årskurserna har frostats, men även att lektionspassen i de teoretiska ämnena förkortas och är som längst 50 minuter långa. De högre årskurserna kommer från november 2016 ges nya scheman som medför mindre elevgrupper och förändring i undervisningslokaler. Vidare har vissa klasser efter besöket tillförts en extra resurs. Därtill har antalet elevassistenter på skolan utökats.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten i Vittra Väsby inte uppfyller de krav som gäller för verksamheten, föreläggs Vittraskolorna AB att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Vittraskolorna AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Det bedrivs ett förebyggande värdegrundsarbete för att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet. (Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, God miljö för utveckling och lärande, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Bedriva ett förebyggande värdegrundsarbete för att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att Vittra Väsby behöver utveckla sitt förebyggande värdegrundsarbete. Utredningen visar att det bland eleverna på skolan förekommer ett hårt språkbruk, av eleverna kallat för "skojbråk", men även så kallade maktlekar som innebär att elever slår varandra. Av utredningen har det visserligen framkommit att skolan bedriver ett arbete för att försöka komma tillrätta med elevernas språkbruk, "skojbråk" och maktlekar. Skolinspektionen bedömer dock att de åtgärder som skolan vidtar i det här arbetet inte är tillräckliga eftersom problemen kvarstår.

Skolan ska inte vara en plats där nedvärderande och otrevliga ord eller våld accepteras. Givet vad som framkommit i utredningen föreligger det enligt Skolinspektionen en risk att det bland vissa elever utvecklas en norm som innebär att de inte längre reagerar på nedsättande ord eller kommentarer, men även att det utvecklats en miljö där sparkar och slag ses som en del av vardagen.

Enligt läroplanen ska det bedrivas ett förebyggande värdegrundsarbete för att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet. Detta innebär bl.a. att skolan ska skapa en miljö där eleven i skolan möter respekt för sin person och sitt arbete. Skolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling. Alla som arbetar i skolan ska medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen. Av läroplanen framgår vidare att läraren ska uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling.

I skolans kvalitetsredovisning för läsåret 2015/16 konstateras att en stor andel av eleverna inte upplever att eleverna behandlar varandra med respekt. Den andelen har dessutom ökat jämfört med föregående läsår. I Skolinspektionens intervju med eleverna uppger de att det förekommer ett hårt språk med nedsättande kommentarer mellan elever men även så kallade maktlekar som innebär att man blir slagen. Eleverna uppger vidare att det hårda språkbruket

kryper ner i åldrarna. Enligt eleverna reagerar de vuxna om de hör eller ser något som händer. Men eleverna upplever att det inte hjälper långsiktigt då eleverna ofta faller tillbaka i sitt negativa beteende. Vid de genomförda lektionsobservationerna har Skolinspektionen sett exempel på att eleverna använder ett nedsättande språk till varandra, ibland högt så att det hörs ut i klassen och ibland lågt mellan varandra. Skolinspektionen har även uppmärksammat elever som under lektionen slår varandra.

I intervju med rektorn, lärarna och elevhälsan bekräftas att eleverna har ett hårt språkbruk och att det förekommer maktlekar. Enligt intervjuad personal arbetar dock skolan aktivt med dessa frågor genom bland annat olika teman kring beteende, externa föreläsare men även som ett inslag i den ordinarie undervisningen. Personalen uppger även att de vuxna reagerar på en gång om de ser eller hör någonting.

Rektorn uppger i intervju att det kan finnas en risk att personalen inte hör allt eller blir likgiltig. Rektorn kräver dock att personalen ska reagera när de uppmärksammar negativt beteende. Rektorn menar även att skolan har arbetat mycket med att dokumentera och rapportera händelser och skolan är numera mer systematiska i sitt arbete.

Huvudmannen har i en skrivelse efter Skolinspektionens besök bland annat uppgett att skolan som ett led i att stärka skolans värdegrundsarbete anställt personal för detta ändamål. Arbetet ska ske genom bland annat handledning och observationer i verksamheten. Därtill ska eleverna göras delaktiga i värdegrundsarbetet genom att använda en skolövergripande struktur på klassernas morgonsamlingar.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten i Vittra Väsby inte uppfyller de krav som gäller för verksamheten, föreläggs Vittraskolorna AB att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med

Beslut

2016-11-08
16 (18)

Dnr 44 - 2015:9570

grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Beslutsfattare

Leif Eriksson
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Vittra Väsby

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Vittra Väsby

Vittra Väsby är en fristående grundskola belägen i Upplands Väsby kommun. Skolan drivs av Vittraskolorna AB (organisationsnummer 556458-6716). Vid tiden för tillsynen går 369 elever vid skolan fördelade på årskurserna 1-9 samt förskoleklass. Skolans leds av en rektor som till sin hjälp har en biträdande rektor.